

I МОДУЛЬ

ҚЫЛМЫСТЫҚ ІСТЕР
БОҰЫНША
СОТ ІСІН ЖҮРГІЗУДІҢ
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

1-сабақ Істің қысқартылған тәртіппен сотта талқылануы

1. Тыңдаңыз және есте сақтаңыз.

жеделдетілген іс
келтірілген зиян
аурықша жағдайлар
төлемдердің мерзімі
зиянның мөлшері

келісім жасасу
қысқартылған сот талқылауы
ауырлығы орташа қылмыстар
онша ауыр емес қылмыстар

2. Тыңдаңыз, жазыңыз.

аурықша
төлемдердің
келтірілген
зиянның
жеделдетілген

қысқартылған
онша
келісім
ауырлығы

3. Берілген сөздерді аудармасымен сәйкестендіріңіз.

☐ жеделдетілген іс	☐ заключить соглашение
☐ келтірілген зиян	☐ ускоренное дело
☐ аурықша жағдайлар	☐ преступления средней тяжести
☐ төлемдердің мерзімі	☐ преступление небольшой тяжести
☐ зиянның мөлшері	☐ сроки оплаты
☐ келісім жасасу	☐ особые обстоятельства
☐ ауырлығы орташа қылмыстар	☐ причиненный вред
☐ онша ауыр емес қылмыс	☐ размер ущерба

4. Үлгінің көмегімен болымды және болымсыз түрде жазыңыз.

хабарлау + са	жүргізу + бе + се
моңындау	моңындау
бұзу	бұзу
талап ету	талап ету
қаулы шығару	қаулы шығару
жүргізу	жүргізу
анықтау	анықтау
қауласу	қауласу
жол беру	жол беру
қол жеткізу	қол жеткізу
келісім жасау	келісім жасау

Емістіктің шартты райы
Емістік + (-са, -се)
Мысалы:
моңында + са
талап ет + се
анықта + са

5. Мәтінді оқыңыз.

Онша ауыр емес, ауырлығы орташа қылмыстар, сондай-ақ ауыр қылмыстар бойынша сотталушы, мынадай шарттар болған кезде:

- сотталушы өзінің кінәсін толық көлемде, қылмыстық құқықбұзушылықпен келтірілген зиянның мөлшерін және өзіне қойылған талаптарды мойындаса;
- процеске қатысушылар қалалқемелердің қатысы мен жол берілетіндігіне келіссе және оларды сот отырысында зерттеуді талап етпесе;
- медиация тәртібімен татуласуға қол жеткізу туралы келісім жасалса, іс қысқартылған тәртіппен жүргізіледі.

Істі сотта малқылаудың қысқартылған тәртібі сотталушыдан, жәбірленушіден жауап алудан, процесік келісім немесе медиациялық тәртіппен татуласуға қол жеткізу туралы келісім жасасу мән-жайлары, азаматтық талап қою және процесік шығындар бойынша төлемдердің мерзімі мен тәртібі туралы мәселелерді анықтаудан тұрады. Қысқартылған сот малқылауы он тәулікке дейінгі мерзімде аяқталуға тиіс, аұрықша жағдайларда бұл мерзім судьяның уәжді қаулысымен жиырма тәулікке дейін ұзартылуы мүмкін.

Сот отырысы барысында қысқартылған тәртіппен сот малқылауына кедергі келтіретін мән-жайлар анықталса, сот тергеуін толық көлемде жүргізу туралы қаулы етеді.

6. Тыңдаңыз және жазыңыз.

	зиян
	жол берілу
	іс жүргізу
	татуласу
	қалалқемелер
	қол жеткізу
	мән-жайлар
	талап қойса
	сот малқылауы
	қаулы ету

7. Сәуікестендіріңіз.

келтірілген	іс
процеске	анықтау
жеделдетілген	қатысушылар
мәселелерді	зиян
уәжді	талап ету
зиянның	қаулы
зерттеуді	тәртіп
қысқартылған	мөлшері

12. Берілген сөз тіркестерімен сөйлем құраңыз.

- процесік келісім
- төлемдердің мерзімі
- он тәулікке дейінгі мерзім
- істің қысқартылған тәртібі
- татуласуға қол жеткізу
- сотталушыдан жауап алу
- жәбірленушіден жауап алу
- мәселелерді анықтау

8. Таісімі сөздерді жазыңыз.

процестік _____
 келтірілген _____
 жиналған _____
 зиянның _____
 сотта _____
 жауап _____

жеделдетілген іс _____
 мәселелерді _____
 зерттеуді _____
 аұрықша _____
 толық көлемде _____
 төлемдерді _____

жүргізу шығындар мөлшері талқылау жағдайлар зиян
 мерзімі жүргізу қалалдемелер талап ету анықтау алу

9. Сөздерді құрыс орналастырып, сөйлем құраңыз.

1. ауыр қылмыстар туралы /істер бойынша/ ауырлығы орташа қылмыстар/ сондай-ақ/ Онша ауыр емес/ сот талқылауы.
2. /Сот талқылауы/ мерзімде /қысқартылған/ он тәулікке /аяқталуға тиіс/ дейінгі/
3. /жағдайларда/ уәжді қаулысымен/жиырма тәулікке дейін / ұзартылуы/ мүмкін/ аұрықша/бұл мерзім /Судьяның/
4. /қаулы етеді /толық көлемде /сот тергеуін /мән-жайлар анықталса/сот талқылауына /қысқартылған тәртіппен /сот отырысы/ егер/ барысында/ кедергі келтіретін/жүргізу туралы/
5. / қол жеткізу туралы/ Меуация тәртібімен/ жүргізіледі/ келісім жасалса/ тәртіппен/ татуласуға/ қысқартылған/

10. Жақша ішіндегі етістіктерді үлгінің көмегімен жазыңыз.

Сот талқылауы сотталушы қылмыстық құқықбұзушылықпен келтірілген зиянның мөлшерін және өзіне қоылған талаптарды моуындаса (моуындау);
 - процеске қатысушылар жиналған қалалдемелерді іске қатысы мен жол берілетіндігіне _____ (келісу) және оларды сот отырысында зерттеуді талап _____ (етпеу);
 - меуация тәртібімен татуласуға қол жеткізу туралы келісім _____ (жасалу) қысқартылған тәртіппен жүргізіледі.

Сот отырысы барысында қысқартылған тәртіппен сот талқылауына кедергі келтіретін мән-жайлар _____ (анықталу), сот тергеуін толық көлемде жүргізу туралы қаулы етеді.

11. Мәтіннің көмегімен сұрақтарға жауап беріңіз.

1. Қысқартылған сот талқылауы қанша тәуліктік мерзімде аяқталуы тиіс?
2. Қандай жағдайда қысқартылған сот талқылауы жиырма тәулікке дейін ұзартылуы мүмкін?
3. Қандай келісім жасалғанда сот талқылауы қысқартылған тәртіппен жүргізіледі?
4. Қандай жағдайда сот тергеуін толық көлемде жүргізу туралы қаулы етіледі?

